

MOJE „NOWE ŻYCIE” – MIGRACJA I UCHODŹSTWO. SCENARIUSZ ZAJĘĆ

ZOFIA COFAŁKA, BOŻENNA SUCHARSKA

CZAS

90 minut (2 godziny lekcyjne) + przerwy

UCZESTNICY:

uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (15-18 lat)

MATERIAŁY:

- akty prawne do wyświetlenia: Konwencja genewska o ochronie osób cywilnych podczas wojny (IV konwencja genewska): preambuła i art. 1-4;
- b) Protokół dotyczący statusu uchodźców (tzw. Protokół nowojorski): art.1,
- wydruk tekstu symulacji (załącznik nr 1),
- prezentacja PowerPoint (załącznik nr 2),
- odtwarzacz CD (podkład muzyczny),
- komputer, rzutnik,
- kartki flipchart, mazaki, kartki samoprzylepne, magnesy lub taśma klejąca.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

I.

Przed rozpoczęciem powieś w różnych miejscach sali kartki flipchart z niedokończonymi zdaniami:

- Migracja kojarzy mi się z
- Ludzie wyjeżdżają ze swego kraju, ponieważ
- Emigrant/emigrantka to osoba, która szuka
- Kiedy słyszę słowo uchodźca, przychodzi mi na myśl

Poproś uczestników i uczestniczki, aby dokończyli powyższe zdania. Po wykonaniu ćwiczenia zawieś karty flipchart w widocznym dla wszystkich miejscu i poproś o przeczytanie dokończonych zdań. (5 minut)

MOJE „NOWE ŻYCIE” – MIGRACJA I UCHODŹSTWO. SCENARIUSZ ZAJĘĆ

ZOFIA COFAŁKA, BOŻENNA SUCHARSKA

2.

Omówcie propozycje zdań niedokończonych znajdujące się na flipchartach. Podczas dyskusji wyjaśnij najważniejsze pojęcia i zwróć uwagę na następujące tematy:

- co to jest emigracja i jakie są jej powody? (w najprostszym rozumieniu pojęcia emigracja jest to wyjazd z kraju zamieszkania; najczęstszym powodem jest poszukiwanie lepszego zarobku, pracy);
- kogo i dlaczego nazywamy emigrantem lub emigrantką? (w najprostszym rozumieniu emigrant to osoba wyjeżdżająca z różnych powodów ze swego kraju w celu osiedlenia się w innym państwie);
- kogo i dlaczego nazywamy uchodźcą/uchodźczynią? (w najprostszym rozumieniu uchodźcą jest osoba, która z powodu prześladowań lub wojny ucieka ze swego kraju w celu ratowania swojego życia i zdrowia);
- jakie są przyczyny stereotypowego postrzegania uchodźców i uchodźczyń? skąd biorą się obawy i niechęć do nich? (9 minut)

3.

Po dyskusji zaprezentuj dwa slajdy prezentacji (załącznik nr 2, slajdy 2-3). Poproś o ich przeczytanie. Następnie poproś o ponowne przyjrzenie się skojarzeniom zapisanym w zdaniach niedokończonych i rozpocznij rozmowę. Pomocą może służyć pytanie: „O jakie elementy słownikowa definicja pojęć: emigrant, emigracja, uchodźca wzbogaciła wasze rozumienie tych pojęć?”. (5 minut)

4.

Podziel zespół na cztery grupy ćwiczeniowe (losowo). Rozdaj kartki flipchart i poproś, by uczestnicy i uczestniczki wypisali pięć rzeczy, które szczególnie cenią w swoim domu. (5 minut)

5.

Po wykonaniu ćwiczenia porozmawiaj uczestnikami o ich wyborach. Poproś, by uzasadnili swój wybór. (5 minut)

MOJE „NOWE ŻYCIE” – MIGRACJA I UCHODŹSTWO. SCENARIUSZ ZAJĘĆ

ZOFIA COFAŁKA, BOŻENNA SUCHARSKA

6.

Następnie poproś o zamknięcie oczu i rozpocznij czytanie tekstu symulacji.
Podczas czytania tekstu w tle może cicho „płynąć” muzyka z odtwarzacza CD
(możesz też zrezygnować z tego elementu).
(3 minuty)

8.

Po wykonaniu ćwiczenia poproś, aby porównali treść flipchartów i zastanowili się, co czują w tej chwili i co czuli podczas słuchania tekstu symulacji. (3 minuty)

7.

Następnie rozdaj drugą kartkę flipchart i poproś, by spośród podanych przez siebie rzeczy wybrali te, które zabraliby ze sobą w sytuacji, w której przyszło by im uciekać przed wojną lub prześladowaniem. (5 minut)

9.

Zbierz flipcharty, wywieś w widocznym miejscu i wyprowadź grupę ze stanu emocji.
(2 minuty)

PRZERWA

1.

Rozpocznij od rozmowy. Zapytaj uczniów i uczennice:

- co czuli podczas wykonywania ostatniego ćwiczenia (podczas słuchania tekstu, „pakowania torby” i porównywania jej zawartości z tym, co pozostawiają?
- do jakiej sytuacji nawiązuje tekst symulacji? co o tym świadczy?

Podsumuj, powiedz, że podobne uczucia towarzyszą prawdziwym uchodźcom. (10 minut)

2.

Następnie przedstaw slajd 4. prezentacji (załącznik nr 2). Rozpocznij dyskusję; pomocą mogą służyć Ci pytania:

- które przyczyny są obecnie najczęstszą przyczyną migracji ludności?
- które z zaprezentowanych na slajdzie przyczyn są obecnie najczęstszym powodem uchodźstwa?

(5 minut)

MOJE „NOWE ŻYCIE” – MIGRACJA I UCHODŹSTWO. SCENARIUSZ ZAJĘĆ

ZOFIA COFAŁKA, BOŻENNA SUCHARSKA

3.

Wyświetl artykuły prawne dotyczące uchodźców i uchodźczyń (Konwencja genewska, art. 1).

Następnie rozpocznij dyskusję:

- kogo i w jakich okolicznościach międzynarodowe akty prawne uznają za uchodźcę?
 - jakie zobowiązania wobec uchodźców i uchodźczyń mają państwa, które podpisały te akty prawne?
 - do czego zobowiązują uchodźców i uchodźczynie zaprezentowane akty prawne? (10 minut)
-

5.

Przedstaw slajdy 11–13. Poproś o przeczytanie prezentowanych na nich wiadomości, a następnie zainicjuj rozmowę.

Pomocą mogą służyć pytania:

- jak reagowały różne kraje na sytuację Polaków uciekających z okupowanej Polski?
- o czym świadczy ich reakcja na sytuację Polaków? (5 minut)

4.

Następnie przedstaw slajdy 5–10. Poproś o dokładne przyjrzenie się zdjęciom. Następnie rozpocznij z uczestnikami dyskusję:

- co przedstawiają zaprezentowane na slajdach zdjęcia?
 - o czym one świadczą?
 - co może je łączyć z sytuacją współczesnych uchodźców? (10 minut)
-

PODSUMOWANIE

6.

Zaprezentuj na slajdzie i odczytaj wypowiedź Roberta Lewandowskiego dotyczącą uchodźców (możesz też poprosić o to uczestnika warsztatu). (5 minut)

MOJE „NOWE ŻYCIE” – MIGRACJA I UCHODŹSTWO. SCENARIUSZ ZAJĘĆ

ZOFIA COFAŁKA, BOŻENNA SUCHARSKA

Robert Lewandowski na własne oczy widział dramat syryjskich uchodźców, kiedy jako ambasador UNICEF odwiedził obóz dla uchodźców w Jordanii.

„To są życiowe dramaty tych ludzi. Żyją w ekstremalnych warunkach. Szczególnie szkoda cierpienia dzieci. Straszny widok. Nikomu nie życzę uciekać przed wojną ze swojego kraju. Rozumiem dylematy w tej kwestii, ale to oczywiste, że tysiące ludzi nie ruszyło do Niemiec, bo chce tylko pobrać zasiłek. Widać, że są to osoby i całe rodziny zdeterminowane, aby ratować za wszelką cenę życie swoje i swoich bliskich – nie z własnej woli opuszczają swój kraj”.

Źródło: R. Lewandowski, Polska nie ma już kompleksów, [online], rozm. przepr. T. Włodarczyk, [dostęp 10.08.2016], dostępny w Internecie: <http://www.przegladsportowy.pl/pilka-nozna/reprezentacja-polski,robert-lewandowski-wspolczuje-uchodzcom-,artykul,602736,1,291.html>.

Po przeczytaniu wypowiedzi Roberta Lewandowskiego poproś uczestników zajęć, by na kartach flipchart dokończyli zdanie:

Uchodźca jest osobą, której
bo

Bibliografia

1. Białek K., Migracje na świecie, [online], [dostęp 10.08.2016], dostępny w Internecie: http://www.ceo.org.pl/sites/default/files/news-files/m3_migracje_na_swiecie.pdf.
2. Kowalski W., My też byliśmy uchodźcami. W czasie II wojny światowej przyjmowali nas na całym świecie, [online], [dostęp 10.08.2016], dostępny w Internecie: www.natemat.pl/my-tez-byalismy-uchodzcam-i-w-czasie-ii-wojny-swiatowej-przyjm.
3. Lewandowski R., Polska nie ma już kompleksów, [online], rozm. przepr. T. Włodarczyk, [dostęp 10.08.2016], dostępny w Internecie: <http://www.przegladsportowy.pl/pilka-nozna/reprezentacja-polski,robert-lewandowski-wspolczuje-uchodzcom-,artykul,602736,1,291.html>.
4. Muzeum Historii Polski, Rodziny rozdzielone przez historię, [online], [dostęp 10.08.2016], dostępny w Internecie: www.rodziny.muzhp.pl.
5. Sakson A., Migracje – fenomen XX i XXI wieku, „Przegląd Zachodni” 2008, nr 2, www.migracje.pl.
6. Sakson A., Zjawisko niechęci do uchodźców przypomina fenomen antysemityzmu bez Żydów, [online], rozm. przepr. P. Dubiński, [dostęp 7.08.2016], dostępny w Internecie: <http://wiadomosci.wp.pl/kat,1027191,title,Prof-Andrzej-Sakson-dla-WP-zjawisko-niecheci-do-uchodzcow-przypominata-fenomen-antysemityzmu-bez-Zydow,wid,18297727,wiadomosc.html>.
7. Szczucka N., W poszukiwaniu nowej ojczyzny, [online], „Wiedza i Życie” 1997, nr 10, [dostęp 10.08.2016], dostępny w Internecie: <http://archiwum.wiz.pl/1997/97103300.asp>.